

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Sacrorum Rituum Et Caeremoniarum

Vinitor, Gerlacus

Coloniae Agrippinae, 1656

XV. De Hora celebrandi Missam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9459

qua cumque Missas sicut etiam Officia ab eadē nō approbata prohibuit, reiecit omnino, & damnauit respectu & pro prohibitis, reiectis & damnatis haberis voluit, Aprilis 1628. De hoc Decreto testatur Dominicus Belli in Collectan. ad Missam attinentibus n. 40. Romæ impressis 1630. Sicut & patet ex eiusdem S. Congregatiois Decreto, Missali Romano auctoritate Urbani Papæ VIII. recognito præfixo.

TITULUS XV.

De Hora celebrandi Missam.

1. **M**issa priuata saltem post Matutinum & Laudes quacumque hora ab aurora usque ad meridiem dici potest.

2. Missa autem Conuentualis & solemnis, sequenti ordine dici debet: In Festis Duplicibus, & Semiduplicibus, in Dominicis, & infra Octauas, dicta in choro Hora Tertia. In Festis simplicibus & Ferijs per annum, dicta Sexta. In Aduentu, Quadragesima, Quatuor Temporibus, etiam infra Octauam Pentecostes, & Vigilijs quæ celerantur, quamvis sint dies solemnes, Missa de Tempore debet cantari post Nonam.

3. Missa autem Defunctorum dici debet post Primam diei: ubi vero dicuntur eorum Vigiliae manere post Matutinum dici, dictis huiusmodi Vigilijs cum Laudibus, immediate dici potest Missa pro Defunctis. Sed in die Commemoracionis omnium fidelium Defunctorum Missa Conuentualis dicitur post Nonam, quia eo die est principalis. In die etiam Depositionis Defuncti, vel Tertio, Septimo, Trigesimo, aut Anniversario solemni, in quo sit concursus populi, poterit similiter dici ultimo loco post Nonam.

4. Excipiuntur ab hoc ordine dicendi Missam Conuentualem, Missam in Natiuitate Domini, quarum prima dicitur post medium noctem, finito

finito Te aurora, di die post T Apostoli s. Mi ficio, si se publica E dicantur

§. 1. N ridiem M autem au ma solis i uisibili, s ma talis attendat minari se probatan non ita n post tran tim rati

§. 2. Conc. Tr vt declar cilijinte

§. 3. tardius tempus sam de cra Rit

§. 4. Horam, Canoni & post v pro mi

§. 5. est priu licet ad ius loco e

§. 6. atem po lis mul

finito Te Deum laudamus in Matutino; secunda in aurora, dictis Laudibus & Prima; tertia verò in die post Tertiam, vel vbi aliter ex dispensatione Apostolica disponatur.

§. Missæ votiuæ, quia non correspondent Of-
ficio, si solemniter celebrentur pro re graui, vel
publica Ecclesiæ causa, cum populi frequentia,
dicantur post Nonam.

ANNOTATIONES.

§. 1. Non licet ante auroram notabiliter, & post me- *c. Noct. de*
ridiem Missam celebrare sine dispensatione. Nomine conf. dist. 1.
autem auroræ intelligitur crepusculum diei, vel pri- *Sa. verbo*
ma solis irradatio, neque hoc debet consistere in indi- *Missa.*
uisibili, sed Missa potest celebrari quando iam est proxi *Diana part.*
ma talis irradatio; Atque ubi non est aurora physice, *z. tit. 14. 76.*
attendatur moraliter & politicè, quando scilicet ter- *sol. 33 & 34.*
minari solet hominum quies, & inchoari labor, iuxta
probatum locorum consuetudinem. Similiter meridies
non ita mathematice considerari debet, ut non multò
post transactum meridiem Missa incipi posset, præfer-
tim rationabili concurrente causâ.

§. 2. Missa non debet celebrari nisi debitiss horis, ex
Conc. Trid. sess. 22. sublatis quibuscumque priuilegijs,
vt declarauit Sacra Cong. Cardinalium eiusdem Con-
cilij interpretum.

§. 3. Si propter terræ frigiditatem populus veniat *Gauanthus*
tardius ad Ecclesiam pro Missa solemnni præstat differri *loci citato.*
tempus recitandi Horam Tertiam, quam cantare Mis- *n. 2. sub*
sam de festo, seu Dominica post Sextam ita censuit sa- *lit. a.*
cra Rituum Congregatio.

§. 4. Missa solemnis semper dicitur post aliquam *Gauanthus*
Horam, etiam in nocte Natiuitatis Domini, vt Horæ *Part. 1. Tit.*
Canonice sint quasi quædam ad Missam præparatio. *15. num. 2.*
& post varias horas, vt maiori præparatione minoriue
pro missarum varietate seu dierum, fiat Missa.

§. 5. Missa Parochialis & quæcumque alia sine cantu
est priuata, non Conuentualis, de qua in his Rubricis,
licet ad eam conueniat populus, aut loci clerus. *Gauan-*
tus loco eit. n. 2.

§. 6. In nocte Natiuitatis Domini post medium nos *Squarez 3.*
item posse tres Missas priuatas simul celebrari probabi- *part. disp. 3.*
lis multorum est sententia. *sect. 4.*

§. 7.

S. 7. Missæ votiuæ dicuntur solenniter post Nonam, quia ab officio discordant, tum etiam quia maiori est sæpe populi frequentia.

Concil. Trid. S. 8. Ne populus ab auscultatione verbi Dei impeditur nullibi in Ecclesia, quando ibidem concilio habetur, sacrificium Missæ celebrari debet.

TITULUS XVI.

De his quæ clara voce aut secretò dicenda sunt
in Missa.

1. IN Missa priuata clarâ voce dicuntur Antiphona & Psalmus ad Introitum, Confessio, & quæ sequuntur, exceptâ Oratione, Aufer à nobis & Oramus te Domine per merita Sanctorum tuorum. Et Item Introitus, Kyrie eleison, Gloria in excelsis, Dominus vobiscum, Oremus, Flectamus genua, Lenate, Oratio, vel Orationes, Prophetiae, Epistola, Graduale, Versus, Traictus, Sequentia, Euangeliū, Credo, Offertorium, Orate fratres, solum hæc duo verba, Prefatio, Nobis quoq; peccatoribus, solum hæc verba tria, Itē Per omnia sacula saeculorum. Et c. cum Pater noster, Per omnia sacula saeculorum, Et c. cum Pax Domini, Agnus Dei, Domine non sum dignus, hæc quatuor verba tantum, Communio. Oratio, vel Orationes post Communionem, Humiliate capita vestra Deo, Ite Missa est, vel Benedicamus Domino, vel Requiescant in pace, Benedic̄tio, & Euangeliū In principio, vel aliud Euangeliū. Alia omnia dicuntur secretò.

2. Sacerdos autem maximè curare debet, ut ea quæ clarâ voce dicenda sunt, distinctè & appositiè proficerat, non admodum festinanter, ut aduertere possit quæ legit, nec nimis morosè ne audire testadio afficiat: neq; etiam voce nimis elatâ, ne perturbet alios, qui fortasse in eadē Ecclesia tunc temporis celebrant: neque tam submissâ, ut ac circumstantibus audiri non possit, sed mediocri, & graui, quæ & deuotioq; moueat, & audientibus ita

ita sit a
Quæ v
& ipse
audiat
3. 1
dicunt
Credo,
lam, D
& ant
coloru
cum P
nem. A
ce, in
missâ

S. 1
Sacro-
in leg-
clarâ, a
sâ, vel
renda,
quæ ui-
brans
ea qua-
quo n
bili vec-
bus au-
quæ in-
fa, & a
profe-
quibu-
aliqua
ita à S
feratu
de se
quinc
deuot
non v
profe-
tur; E
cis,